HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY <u>115 - SHABBAT AND UMBRELLAS</u> <u>OU ISRAEL CENTER - WINTER 2019</u>

February 10 is National Umbrella Day all around the world. No doubt, our lives are greatly enhanced by umbrellas and many a rainy day has been made drier by them. Except on Shabbat! Why do we get drenched on Shabbat rather than carry umbrellas where there is an Eruv? Could there even be a health argument for some people not to getting so wet!?

A] UMBRELLAS IN HISTORY

The history of umbrellas is ancient1:-

- 1100 BCE The umbrella was invented over 3,000 years ago² and features in ancient China, Persia, Rome and India.
- 1500s It made its way into Western European culture in the 1500s, first as a women's accessory. Early versions were made from wood or whalebone and covered with canvas.
- c.1750 Jonas Hanway popularized the umbrella for men's use.³
- 1852 Invention of the steel-ribbed umbrella design.
- 1928 Invention of the pocket umbrella.
- 1969 Invention of the folding umbrella.

B] OHEL AND THE FOLDING CHAIR

- Binyan building is one of the 39 Avot melachot on Shabbat.
- Ohel Kavua creating a tent structure⁴ is a Tolada of binyan and is therefore assur min haTorah, where the structure is permanent.⁵
- Ohel Arai creating a temporary tent-like structure on Shabbat is prohibited miderabbanan.

• When a structure is hinged and designed to be opened and closed⁶, many authorities are lenient and permit opening and closing it. Other authorities are stricter and require that the hood must be at least a tefach open before Shabbat.

 העושה אוהל קבוע - חייב משום בונה. לפיכך אין עושין אוהל עראי לכתחילה ולא סותרין אוהל עראי - גזירה שמא יעשה או יסתור אוהל קבוע. ואם עשה או סתר אוהל עראי - פטור. ומותר להוסיף אוהל עראי בשבת. כיצד? טלית שהייתה פרוסה על העמודים או על הכותלים, והייתה כרוכה קודם השבת, אם נשאר ממנה גג טפח מתוח, הרי זה מותח את כולה בשבת עד שייעשה אוהל גדול. וכן כל כיוצא בזה

משנה תורה לרמב"ם – פרק כ"ב מהל' שבת הלכה כ"ז

The Rambam rules that creating an ohel kavua is assur min haTorah, ohel arai is assur miderabbanan and adding to an ohel arai - mosif ohel arai - is permitted.

אבל מטה וכסא טרסקל ואסלא - מותר לנטותן לכתחילה

שבת קלח.

2.

Chazal permitted opening certain types of folding chairs on Shabbat.

^{1.} See http://www.gutenberg.org/files/6674/6674-h/6674-h.htm for an online version of Umbrellas and their History, by William Sangster.

^{2.} See https://www.thoughtco.com/who-invented-the-umbrella-1992592 and http://www.umbrellahistory.net/

^{3.} Umbrellas became more popular as they became more waterproof and thus effective in the rain. Until the 18C, most were made from silk and thus useless in the rain. Whereas a sun parasol could be seen as something of an affectation (and less needed in northern Europe) a rain umbrella was a really useful and practical accessory!

^{4.} With a 'roof' of at least one tefach. There are different opinions as to whether the structure also needs walls. According to the Rif a roof of one tefach, even with no walls, will be an issur Torah.

There are different views on what 'permanent' means. According to some Rishonim, any roof of one tefach or more is considered to be permanent, irrespective of its longevity. Others will classify as non-permanent any structure which is designed to be frequently put up and taken down.
Such as the hood of a baby carriage.

3. כסא טרסקל - כך שמו. וצלעז פלודשטוייל"י [כסא מתקפל]. ועליונו של עור ומקפלין אותו. וכשמסלקין אותו סומכין אותו לכותל, וכשרולה לישב עליו נוטהו ויושב על ארבע רגלים. ואסלא – עשוי כעין כסא טרסקל. אצל עור הפרוש עליו נקוב לבית הכסא. מותר לנטותו לכתחילה <u>דהא עביד וקאי</u>

רש"י שם

The reason that these chairs are permitted to unfold on Shabbat is they are essentially already made. By unfolding them one is not 'creating' them, but 'operating' them. It would seem that this applies even if one is somehow utilizing the space under the chair, which is covering and protecting that space.

אהל קבוע לא יעשה וכו' אבל מטה וכסא גלין וטרסקל ואסלא. .... שכל אלו אין עשויין להשתמש תחתיהן אלא עליהס, מותר. אפי' לכתחילה. והוא הדין אלו השולחנות שאין רגליהם קבועים שמותר, דהא שולחן להשתמש עליו עביד.

חידושי הריטב"א שבת קלח.

However, the Ritva understands that the heter of erecting the folding chair is based on the assumption that one is NOT using the space below it (which would make it ohel) but is focused on using the space above it - ie to sit on!

כסא העשוי פרקים, וכשרוצים לישב עליו פותחין אותו והעור נפתח, וכשמסירים אותו סוגרים אותו והעור נכפל מותר לפתחו לכתחלה.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שטו סעיף ה

The Shulchan Aruch rules that erecting these folding chairs is permitted on Shabbat.

מותר לפתחו. דלאו מידי טביד אלא ליתובי בטלמא [רש"י]. ומה"ט שרי להטמיד החופה ולסלק' וה"ה הדף שקבוע בכותל שבבה"כ
שמניחין טליו ספריס

מגן אברהם סימן שטו

The Magen Avraham, based on the reasoning of Rashi, rules that one is allowed to open and close a chuppah, and also open and close a shelf attached to the wall.

(כז) מותר לפתחו - דהא עביד וקאי מבע"י, אלא שפושטו ומיישבו כדי לישב עליו. ומה"ט שרי להעמיד החופה ולסלקה וה"ה הדף שקבוע בכותל שבביהכ"ג שמניחין עליו ספרים. מיהו בדף בלא"ה שרי דהא אין כונתו במה שפושט את הדף לשם אהל וא"כ אין עליו שם אהל עראי כיון שהוא בלא מחיצות

משנה ברורה סימן שטו ס"ק כז

The Mishna Berura rules like the Magen Avraham and adds a further factor. The shelf is even less of a problem is it is not made with any focus on the airspace below AND it has no mechitzot.

C] OPENING UMBRELLAS ON SHABBAT

C1] THE STRINGENT POSITION

The teshuvot⁷ began to deal with umbrellas on Shabbat in the 1700s as they became popular in Europe. The first significant teshuva on the issue was in in mid-18th Century in shu't Michtam LeDavid by Rabbi David Pardo⁸. The major halachic publicity however came a little later in a teshuva by the Nodeh BeYehudah in 1783.

8. והנה יש לדון עוד לצד היתר בפאראסאל הנ"ל ולדמותו לכסא טרסקל ואסלא .... ולכאורה כוונת רש"י בזה דלא תימא דאסור משום שנוטה אוהל ולכן כתב דהא עביד וקאי שהעור למעלה כבר הוא על הרגלים ואינו אלא מרחיב הרגלים זו מזו ולכן אינו מיחשב שעושה עתה אוהל. ואם כן גם הפעראסאל הוא כזה שאינו אלא מרחיב צדדיו זה מזה וממילא נשאר ולכן אינו מיחשב שעושה עתה אוהל. ואם כן גם הפעראסאל הוא כזה שאינו אלא מרחיב צדדיו זה מזה וממילא נשאר האוהל ולכן אינו מיחשב שעושה עתה אוהל. ואם כן גם הפעראסאל הוא כזה שאינו אלא מרחיב צדדיו זה מזה וממילא נשאר האוהל ולאו מידי עביד דהא עביד וקאי. אבל זה באמת אין כוונת רש"י. .... ובוודאי כוונת רש"י במה דכתב דלאו מידי עביד עביד אוהל ולאו מידי עביד אוהל ולאו מידי עביד דהא עביד וקאי. אבל זה באמת אין כוונת רש"י. .... ובוודאי כוונת רש"י במה דכתב דלאו מידי עביד אף שכתב דהשתא עביד אוהל מ"מ לאו מידי עביד <u>דאין אוהל אלא במה שצריך לאויר שתחתיו וזה אינו עשוי לאויר שתחתיו אוא ליתובא בעלמא</u> וזה פשוט בכוונתו. ..... ובמג"א בסק"ח באמת כתב דלאו מידי עביד אלא ליתובא אהך כסא העחתיו וזה לתובא בעלמא

שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - אורח חיים סימן ל

^{7.} For an excellent article on the issue by Rabbi Yirmiyahu Kaganoff, see http://rabbikaganoff.com/of-umbrellas-and-eruvs/

^{8.} Venice (1718-1799). See the Birkei Yosef below who quotes Rav Pardo's psak.

The Nodeh BeYehuda (d. 1793⁹) rules that it is prohibited to put up an umbrella on Shabbat.¹⁰ Even though it may sound from Rashi that this is very similar to the case of the folding chair, the Nodeh BeYehuda insists that the heter for the chair is based on the understanding that that the airspace underneath was not being used. Rather the chair was for sitting <u>upon</u>. The umbrella however is clearly being used to protect that which is underneath. On this analysis, the case of the chuppah (in the Magen Avraham) is problematic. The Nodeh BeYehuda suggests that maybe this is allowed since it is really for the kavod of the chatan and kallah and not to protect them from the sun or rain!

ועד כאן דברנו מאיסור תיקונו בשבת אבל אם העמידו מע"ש אם רשאי בשבת לישא אותו ולהאהיל בו על ראשו להגן מפני
החמה או מפני הגשם? והא ודאי שמצד מראית העין שיחשדוהו שתיקנו היום ראוי לאסור. לא מיבעי לשטת הרי"ף אליבא
דב"י שיש בו חיוב חטאת פשיטא שצריך למנוע ולמחות אפילו הוקם מע"ש מפני מראית עין. אלא אפילו אם נימא שודאי
לית בו איסור תורה אפילו יקימו בשבת אלא איסור דרבנן ג"כ שייד בו איסור מראית עין

שו"ת נודע ביהודה מהדורא תניינא - אורח חיים סימן ל

The Nodeh BeYehuda debates whether putting up the umbrella would be a Torah or Rabbinic prohibition. Either way, he rules that to erect it before Shabbat and simply carry it on Shabbat, would certainly be prohibited due to <u>ma'arit ayin</u> - people would assume that you erected it ON Shabbat.

אותן גגין שנושאין בגשמים אפשר גרע מכאן. דהני אין לריך לעשות כלום כי אם הפשיטה והכפילה, מה שאין כן בגגין <u>לריך לקשר</u> הרלועות קלת וכדומה

פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן שטו ס"ק ח

The Pri Megadim (d.1792) also notes¹¹ that the umbrellas of the time did not simply pop up like ours. They needed to be tied in place once they had been put up. This was another halachic concern in using them.

ב. אומברי"לאב העשויה להגן מחמה וגשם מטרות, אסור לנושאה בשבת וי"ט, וכל שכן לפותחה. אבל לומר לעכו"ם 11. שישאנה להגן עליו שרי. (הרבמהר"ד פארדו בשו"ת מכתם לדוד סי'א')

ברכי יוסף אורח חיים סימן שטו

*The Birkei Yosef*⁴² (published in 1803) prohibits opening and carrying umbrellas on Shabbat, but allows asking a non-Jew to carry the umbrella. This reflects the previous psak of Rav David Pardo (18C Italy/Israel).

12. אף על גב דאין אהל בלא מחיצות, מכל מקום אם נעשה לצל, אסור. ולכן יש אוסרין ליתן בראשו בשבת ברייטל או קאפלוש [מגבעת], כיון שבולט טפח. וכל שכן דאסור להחזיק בידו להיות לצל על הראש מה שקורין דעכיל או פראלסיק [מטריה] להציל מן הגשמים או מן החמה, שהרי עושה אהל בתחלה

חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל מב סעיף ו

The Chayei Adam¹³ (published in 1809) prohibits umbrellas under the rubric of ohel (although it sounds like this is derabbanan). He also prohibits wearing a hat with a brim of more than a tefach for the same reason.

13. טפח - והנה ע"ד נשיאת אמבריל"ו [הוא הגגות הנושאין על ראשן מפני החמה והגשמים ובלשוננו קורין אותו פאראם"ל] רבו האחרונים בזה בספריהם ובדרך כלל יש הרבה והרבה שמחמירין ואוסרין שלא לפורסן בשבת מטעם אהל. [הלא המה בספר מכתם לדוד ובספר מאמר מרדכי ובח"א ובראשם הגאון בעל נודע ביהודה כמו שמובא בשע"ת בסימן ש"א סעיף מ"ם ע"ש]. וכמו שכתבו הפוסקים דכל היכא דמתכוין לשם אהל דהיינו להגן מפני החמה והגשמים אפילו בשביל הגג לבד בלא מחילות ג"כ יש איסור. ובזה הפאראס"ל נמי הלא מתכוין להגין מפני החמה והגשמים ואינו דומה לכסא טרסקל המבואר בסעיף הי להיתר. דהתם אינו עושה שום מעשה בשבת רק שמרחיב ופושט הקמטין שהיו בו מאתמול. משא"כ בזה שלריך לקשור אותו ברלועות אחר פריסתו או להעמידו ולהדקו אח"כ מתחתיו בחוט של ברזל כמנהגנו כדי שלא יתמוטט הגג ממלבו דאסור וכן מלדד ג"כ הפמ"ג

ביאור הלכה סימן שטו

This is also the position of the Mishna Berura/Biur Halacha in the late 19C, who prohibits erecting umbrellas and is still concerned in his day about the string ties.

^{9.} This teshuva was written in 1783 but only published posthumously in 1810.

^{10.} The teshuva is in response to a Rabbi Leib HaKohen who had received an answer from another rabbis that umbrellas should be permitted on Shabbat on two grounds: (i) they are constantly in movement when in use and a halachic ohel must be stationary; (ii) they are hinged and designed to be opened an closed. Rabbi Leib was unhappy with this answer and referred the matter to the Nodeh BeYehuda in late 1782.

^{11.} This point is also made in many other 19C poskim.

^{12.} R. Chaim David Azulai (d. 1806).

^{13.} R. Avraham Danziger (d. 1820).

C2] THE LENIENT POSITION

ען ראיתי בנב"י אודות הפא"ראסאל שחושש להם מחיוב חטאת לשיטת הרי"ף והנה האמת דהשתא הכא רובא	» 14.
המונים נושאים אותו בשבת אלא שנפתחים ע״י גוי	т
אחר העיון הדק היטב אומר אני, בודאי לישא פאראסאל בשבת <u>לאו משנת חסידים</u> היא ושומר נפשו ירחק ממנו. אבל מ"מ	ຄ
פע"ד איננו כמו שחשב הגאון זצ"ל ולמדתי מהירושלמי הזה ג' טעמים שלא יהיה בפראסאל שום נדנוד איסור מן התורה!	7
כ"פ.	ע
ודא, דהוי ליה בנין לשעה, ופי' בנין לשעה שהוא עשוי מתחלה לבנותו ולסותרו לשעתו ולחזור ולבנותו ולסותרו כל שעה	ר
כיון שכן הלכה דבנין העשוי לשעתו אינו בנין א"כ האי פאראסאל עשוי לשעה כמובן ולא דמי להעמדת המשכן במקום	n
נחנותם על פי ה' יחנו:	n
דלא מצינו כיוצא בזה במקדש שיהיה האוהל עובר ממקום למקום ע"י אדם הנושאו בעצמו, וכל מה שהאריך בנודע :	ב
יהודה בענין אהל זרוק אינו ענין לשבת, דהתם לענין טומאה, אבל לענין שבת לא הוה מלאכה כי אם מה דהוה במשכן	ב
עוד בה שלישית שאין אהל דאורייתא אלא כשמחיצות מגיעות לארץ כמו שהיה במשכן	n
כיון שזכינו לדין שאיננו דאורייתא, א"כ ממילא אפילו אסורא דרבנן ליכא! וע"כ קרוב לומר שאפילו מדרבנן שרי וא"כ	n
כל הפחות מותר לפותחם ע"י גוי <u>ואין להרעיש העולם בשביל זה</u> .	7
סופר חלק א (אורח חיים) סימן עב	שו"ת חתם
A much more legion position is presented by the Chatam Sofar ¹⁴ in an 1813 technica ¹⁵ . He first notes that people	nla in his

A much more lenient position is presented by the Chatam Sofer¹⁴ in an 1813 teshuva.¹⁵ He first notes that people in his time DID carry umbrellas on Shabbat in the street (although they did not put them up on Shabbat). He is clear that erecting an umbrella on Shabbat cannot be an issur min haTorah for three reasons: (i) The umbrella is a 'binyan sha'ah' - a temporary construction since it is intended to be put up and taken down constantly¹⁶. (ii) There is no concept in hilchot Shabbat of a moving ohel¹⁷. (iii) An ohel min haTorah must have mechitzot which reach the floor.

The Chatam Sofer concludes that there may not even be a rabbinic prohibition to open the umbrella and certainly not to have it opened by a non-Jew on Shabbat. There is certainly no problem in his view to carry the pre-opened umbrella on Shabbat within an Eruv (although he agrees that there is a middat chassidut to be stringent for those who wish to.) He ends by suggesting that the Nodeh BeYehuda is creating too much of a stir about this issue¹⁸!

Other notable halachic authorities of the time also took a lenient view, such as the Beit Meir¹⁹ (O.C. 315) and the Da'at Torah (301:40)²⁰.

15.

כאילו כבר החחיל לנטומו מע״ש טפח ושרי. ואעש״ב לחשר הנאין הנ״ל החמיר כ״כ באיסורו, לא מלאני לבי להחיר הדבר לגמרי מבלי שיסכימו עמי חבירי המקום יהי׳ בעזרם. אבל עכ״ם נ״ל ברור דמותר לומר לגוי למתחו ולפתחו בשבת, כיון דאפי׳ שבות שבו לא ברירה כל כך, לפיכך אפי׳ שבות דשבות לא הוי, ויש להתירו עכ״ם משום פסידה ולער׳ וכבוד הבריות, וכדאמרן. ואי״ל דעכ״ם לתקר מטעם השדא

תפארת ישראל כלכלת שבת לד - 'אוהל'

The Tiferet Yisrael²¹ in mid 19C Germany understands that it is basically permitted to carry an umbrella on Shabbat. Nevertheless, since the power of the psak of the Nodeh BeYehuda was so significant, he was unwilling to rule against him fully. He does however rule that there is no problem asking a non-Jew to put the umbrella up and down on Shabbat and then carrying it around.²²

^{14.} Often associated (perhaps unfairly) with more stringent halachic positions.

^{15.} Note that the Chatam Sofer became the Rav in Pressburg in 1806 and people were clearly carrying umbrellas on Shabbat. In 1810 the teshuva of the Nodeh BeYehuda was posthumously published and criticized this practice.

^{16.} On that basis, some poskim are stricter on lawn parasols which are often opened with intention that they remains open for a significant period of time. They are also stationary. On the other hand, other poskim are more lenient with garden parasols on the basis that they are still temporary and may already be a tefach open in their 'resting' state, rendering the opening of the parasol 'mosif ohel arai', which is permitted. (However, there is a discussion as to whether the tefach starting point needs to be in a part-open state). Furthermore, if the ultimate problem with umbrellas is the 'poretz geder' which has been ascribed to them by contemporary orthodox practice, this may well not apply to garden parasols - see Shemirat Shabbat Kehilchata 24:15. See also https://www.ouisrael.org/torah-tidbits/garden-parasol-on-shabbat/

^{17.} Even though there is a concept of ohel zaruk in hilchot tumah, he argues that this has nothing to do with Shabbat.

^{18.} R. Gil Student quotes Shu't Machane Chaim 3:23 by R. Chaim Sofer (an unrelated student of the Chatam Sofer) who was faced with the following question: should a doctor called to a patient on Shabbat drive a horse-drawn wagon in the rain (rabbinically prohibited) or open an umbrella and walk? This required deciding between his mentor, the Chatam Sofer and the the posek hador, R. Landau. If opening an umbrella is potentially biblically forbidden, then the doctor should drive a wagon. If it is all but permitted, he should walk with an umbrella. The Machane Chaim responds to each of the Chatam Sofer's three arguments, clearly siding with R. Landau, but refuses to rule against his mentor and instead advises the doctor to have a gentile drive him. See https://www.torahmusings.com/2012/08/umbrellas-on-shabbos/ for more on this and other related issues.

^{19.} Commentary on Shulchan Aruch by R. Meir Pozner (1729-1807), published in Frankfurt in 1787. This is notable since it predates the Nodeh BeYehuda and may have been part of the halachic climate of leniency on umbrellas which lead to the she'elah to the Nodeh BeYehuda.

^{20.} Commentary on Shulchan Aruch by R. Sholom Mordechai Schwadron (1835-1911), Rav of Brezan.

^{21.} R' Yisrael Lipschitz (1782-1860), Danzig.

^{22.} One of my colleagues told me that his grandmother told him that in Rav Breuer's shul in Frankfurt there was a non-Jew who stood by the door and closed your umbrella on arrival and To download more source sheets and audio shiurim visit <u>www.rabbimanning.com</u>

16. מטריה הפתוחה מערב שבת אי שרי להשתמש בה בשבת .... מהו אם מעמידו מערב שבת ולא יפתחנו ולא יסגרנו בשבת כלל, אם מותר לשאת בשבת במקום שיש עירוב, ולענין למחות בזה. כלל, אם מותר לשאת בשבת במקום שיש עירוב, ולענין למחות בזה. תשובה: עכ"פ יש בזה מראית עין. ואם יידע שנעשה באופן זה עכ"פ אינו מחוייב למחות. (הערות – ... מכיון שלח נמלח מפורש שגזרו בזה על מרחית העין)

שו"ת שלמת חיים אורח חיים סימן רעח

Rav Yosef Chaim Sonnenfeld (19/20 C Eretz Yisrael) rules that one may not carry an umbrella in an eruv on Shabbat due to ma'arit ayin, but also rules that one may not criticize those who do. (This is since Chazal did not explicitly prohibit this due to ma'arit ha'ayin, and there is a debate in the poskim as to whether we today can add on to the categories of ma'arit ayin²³).

והרעגן שירם ['מטריה'], מצד אחד יש בו סברא יותר להקל אם הוא פתוח מערב שבת. ומצד אחר חמור יותר. וכבר הזכיר שבערוך השלחן (סי' שטו סעי' יב) מחמיר, וכן בנודע ביהודה (תניינא סי' ל). ואמנם התפארת ישראל בכלכלת שבת (מלאכת הבונה, סעיף לד אות ג) נוטה להקל בפתוח.

> שו"ת גבורות אליהו – סימן צ' (רבי יוסף אליהו הענקין) Rav Yosef Henkin (20C America) brings both sides of the debate.

C3] THE MODERN POSITION

18. ומה שיש לדון הוא משום תיקון מנא כיון דבפתיחתו ראוי לשמש בו בכל מקום חשיב תיקון מנא טפי מפריסת אוהל במקום זה. **וגם אוושא מילתא טפי וניכר בו עובדא דחול וגורם פרצה.** והרי אסרו כילה מפני שאינן בני תורה. והרי הדבר מסור לחכמים לגדור גדר במקום הפרצה. וזה יותר חמור מאיסור פרטי ליחיד. כי זה גדר לעם כולו ולדורות

חזון איש הלכות שבת סומן נביו

The Chazon Ish is very opposed to carrying umbrellas on Shabbat, although he dismisses the halacha concerns of the Nodeh Beyehuda in hilchot Ohel on the basis that this is normal mode of operation for the umbrella, like the collapsible chair. He suggests that the issur of opening the umbrella could be Tikun Maneh²⁴ - finishing off an object. However, he ultimately regards the matter as one of Uvdeh D'chol²⁵ - degrading the spirit of Shabbat and sees the issue as central to avoiding a 'pirtza'²⁶ in religious life. This becomes a public policy issue far beyond the scope of private issurim and the Rabbis of each generation have the responsibility to stem the tide of rebellion against rabbinic authority²⁷. For the Chazon Ish, the issue of umbrellas on Shabbat represented this crunch point.

19. שלחו ליה בני בשכר ללוי: כילה מהו? .... אדאזיל, נח נפשיה דלוי. אמר שמואל לרב מנשיא: אי חכימת - שלח להו: כילה כילה - חזרנו על כל צידי כילה ולא מצינו לה צד היתר. ולישלח להו כדרמי בר יחזקאל? - לפי שאינן בני תורה.

שבת קלט.

The case in the Gemara that the Chazon Ish is referring to is a question about a opening a certain canopy on Shabbat. When asked by the townspeople whether this was permitted, Rav Menashya refused to tell them of the existence of certain heterim on the basis that the people were not sufficiently learned.

יש מי שכתב שאסור לחכם להתיר דבר התמוה שנראה לרבים שהתיר את האסור 20.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות כבוד רבו ותלמיד חכם סימן רמב סעיף י

This principle is ruled in Shulchan Aruch. A Rav should not permit something which looks strange to the 'hamon am' even if it there is no technical halachic prohibition involved.

https://www.yutorah.org/sidebar/lecture.cfm/827870/rabbi-dr-aaron-rakeffet-rothkoff/responsa-literature-14-russians-carrying-umbrellas-on-the-sabbath-01-25-2015/ Rabbi Rothkoff reports that Rav Soloveitchik related when he came back from Eretz Yisrael in 1935 that the academics from Hebrew University would open their umbrellas before Shabbat and carry them on Shabbat to show that this was really muttar!

opened it again on departure!

^{23.} For example using the bathroom in a non-kosher restaurant.

^{24.} This may be connected with a more general shitta of the Chazon Ish on tikun maneh, which he applies quite widely. Most famously, the Chazon Ish understands that operating electricity by closing circuits on Shabbat is tikun maneh on a Torah level - a position rejected by most poskim, particularly by Rav Shlomo Zalman Auerbach.

^{25.} A similar position is taken by the Ben Ish Chai OC 52:6.

^{26.} The argument of poretz geder with umbrellas was also raised before this by R. Meir Simcha of Dvinsk.

^{27.} Rabbi Aaron Rakeffet-Rothkoff addresses the issue in a shiur historically on YU Torah - see minute 61:20-62:30

ועי' חזו"א (האו"ח סי נ"ב אות ו') שאע"פ שנראה להתיר פתיחת סוכה הנמתחת שע"ג עגלת התינוק, יש לאסור פתיחת המטריה 21. מכמה טעמים, והאחד מהם- מפני שגורם פרצה. ואולי כוונתו כנ"ל, שמטריה שימשה כסמל להריסת הדת באירופא אצל הריפורם, ועל כן צריכים אנו לאסרו, אע"פ שמכח הל' אהל עראי דמלאכת שבת הי' צ"ל מותר.

שו'ת ר' צבי שכטרעל נשים ותפלין - אדר תשע'ד

Rav Herschel Schachter invokes this principle of the Chazon Ish when opposing women wearing tefillin²⁸. He sees this as one of the defining demarcation lines between the Orthodox and non-Orthodox²⁹ in our day.

22.

עור מטריה או שמשיה לאמרו מדורות ז״ל ואמרו שאין לפתוח מטריה או שמשיה בהן, בעוד גדוי גרוב עירוב (נו), וגם אם הן פתוחות מבעוד יום - אין להשתמש בהן, גם בשנת וביויט (נח), וגם אם הן פתוחות מבעוד יום - אין להשתמש בהן, גם במקום שיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד לים סיי גם במקום שיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד סיי גם במקום שיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד סיי גם גם בעוד יום סיי גם במקום שיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד סיי גם במקום שיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד סיי גם גם משיש בו עירוב (נו). אבל שמשית־גינה שתקועה בקרקע מבעוד סיי גם גם גם גם גם גם או״ח סיי גם משיה אם יש בת חושני לו מאיסור סקילה, ואם פותחה מע״ש אסור משום מה״ע, ועיין שו״ח ח״ס או״ח סיי לו אם מוחה גם בי איסורא דרבנן ליכא, דהא הוה דומיא דטלית כפולה, שאם יש בה חוטין, סיי עבו גיאין סיי שטו סעי ה בביה״ל ר״ה טפח, דאסור הואיל ומתחדק בברזל ושמעתי מהגדש״ו אויערבן מלגת בונה. ועיין סיי שטו סעי ה בביה״ל ר״ה טפח, דאסור הואיל ומתחדק בברזל וושמעתי מהגדש״ו אויערבן זיגל, ריש להפות, ובי אסור מטריה גם המשיע ברזל ושמעתי מהגדשין אויערבן מייגל, ריש להפות, ובי אסור אוגות של הסור הואיל ומתחדק בברזל וושמעתי מהגדש״ו אויערבן זיגל, ריש להפות, ובי אסור לסגור את הגגות של הסור הואיל ומתחדק בברזל וושמעתי מהגדשין ואויערבן זיגל, ריש להפות, ובי אסור לסגור את הגגות של הסור הואיל ומתחדק בברזל וושמעתי מהגדשים אויערבן זיגל, ריש להפות, ובי אסור לסגור את הגגות של הסור הואי גבומיא, אם הם מתהרקים יפה ככל זיגליל שבת עיי הצירים, ובי לפורץ גדר. ועיין חוו״א סיי נב ס״ק ו, ראסור משום עוברין דחול ועות שעובין דחול וווים פיונה פיונה לוילול שבת וזה חמור מאיסור פרטי ליחיר. (וון שיטון מיי בטיין זוו״ם נעיין בויעין בוכ״י סיי שטון מיום עובוין דחול וווים פינור משום עובוין בוסין וווים מיווון מוווים מיי שווים ווווים ביוי ליחיר.

שמירת שבת כהלכתה פרק כדיטו

Shemirat Shabbat rules the prohibition of opening/closing umbrellas on Shabbat and it is clear from his footnote that the real issue today is one of 'poretz geder'. Although the pure halachic grounds for the prohibition are not clear, now that the issue has been flagged as a 'defining issue' for orthodoxy, anyone who breaches it is crossing a red line.

The position of almost ALL contemporary poskim in the Ashkenazi³⁰ and Sefardi³¹ worlds is to prohibit³² carrying umbrellas on Shabbat (even if opened before Shabbat). There is however one line within Sefardi psak which is slightly more open to other possibilities.

23. אולם אעפ"י שלדעתי אין מקום להורות היתר בדין פתיחת השמשיה ופריקתה בשבת ויום טוב, הואיל והתפארת ישראל מתירו אין אנו יכולים למחות בידיהם של הנוהגים היתר במקום המעורב. אבל ברשות הרבים גמור אסור לכל הדיעות מדין הוצאה שהוא אסורא דאורייתא ובכל איסור דאורייתא אין להורות היתר לכתחלה אפילו בדאיכא באיסורו צערא ופסידא וכבוד הבריות.

שו"ת משפטי עוזיאל כרך א - אורח חיים סימן יב

Sefardi Chief Rabbi Uziel prohibits use of umbrellas but is unwilling to criticize those who rely on the lenient opinions.

24. סוף דבר ענין זה תלוי בפלוגתא דאשלי רברבי, ואין בנו כח להכריע להורות בו היתר בפשיטות. אף שהדעת מסכמת שהוא היתר גמור כאשר יראה המעיין בכל ראיות האוסרין והמתירין עיון דק. וכל העם מקצה נהגו בו היתר גמור לפתחו ולסגרו כמעשהו בחול ממש, ואין למחות בידם כלל אפילו בעקימת שפתים כי יש להם על מה שיסמוכו. ואך ירא שמים ראוי לו כמעשהו בחול ממש, ואין למחות בידם כלל אפילו בעקימת שפתים כי יש להם על מה שיסמוכו. ואך ירא שמים ראוי לו שיסבול מעט צער ויצא ידי כולם, ועליו תבא ברכת טוב. אמנם אם בית הכנסת רחוק, והגשם יורד בגבורה, ואם ימתין עד שיסבול מעט צער ויצא ידי כולם, ועליו תבא ברכת טוב. אמנם אם בית הכנסת רחוק, והגשם יורד בגבורה, ואם ימתין עד שיסבול מעט צער ויצא ידי כולם, ועליו תבא ברכת טוב. אמנם אם בית הכנסת רחוק, והגשם יורד בגבורה, ואם ימתין עד שיסבול מעט צער ויצא ידי כולם, ועליו תבא ברכת טוב. אמנם אם בית הכנסת רחוק, והגשם יורד בגבורה, ואם ימתין עד שיסבול מעט צער ויצא ידי כולם, ועליו תבא ברכת טוב. אמנם אם בית הכנסת רחוק, והגשם יורד בגבורה, ואם ימתין עד שיפסוק יעבור זמן התפלה, ואם ילך ירטבו בגדיו במים ויוכל לבא לידי סחיטה, או לנער מעילו, וזה אסור גמור כמ"ש רמ"א בהגה באו"ח (סי ש"ב ס"א, ואם היו שחורים וחדשים יש בו חיוב חטאת אם קפיד עליהם שלא ללובשם בלא ניעור, כמ"ש שם מרן ע"ש, בזה נראה פוט שמותר לפתוח מחסהו להסתופף בצלו, וזהו הנראה לקוצר דעתי בזה.

שו"ת מים חיים ח"א – סימן קמ"ד (רבי יוסף משאש)

^{28.} For the original teshuva of Rav Schachter see https://www.theyeshivaworld.com/wp-content/uploads/2014/02/rh.pdf . For an English translation, see

https://www.theyeshivaworld.com/news/headlines-breaking-stories/213379/women-in-tefillin-rav-hershel-shachter-slams-rabbis-permitting-women-to-wear-tefillin.html 29. There may be examples of individual community Rabbis who have allowed the limited use of umbrellas on Shabbat in modern times. It was reported to me that Rav Immanuel Jakobovitz, when Rav of the 5th Avenue Synagogue in Manhattan ruled for the conditions in his community where the shul, and most apartment buildings in the area, had a canvas awning in front of the door. It is claimed that he permitted his congregants to carry and an umbrella on Shabbat in the eruv. This psak was relayed to me by someone who heard it personally and directly from Rav Jakobovitz in New York. Although Rav Jakobovitz did not rule that way as Chief Rabbi in London (where there was no eruv at the time), he instructed this individual that he could continue to rely on the previous NY psak. There was also a suggestion that Rav Jakobovitz held that putting up or taking down the umbrella under an awning is a meaningless act, so one could put it up under one awning and take it down under another. I reached out to a number of Rabbanim and poskim from NY at the time and none of them new of the existence of any such 'heter' by Rav Jakobovitz. The individual in question is also a relation of Rav Moshe Tendler and confirmed that Rav Tendler also ruled that opening an umbrella inside the building was not prohibited. (Some people may of course feel this to be unlucky - a superstition which is probably itself a Torah prohibition! See http://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2016/08/Astrology-Superstition-and-the-Occult.pdf and also https://people.howstuffworks.com/open-umbrella-indoors.htm

Even on the 'left' of the Israeli orthodox spectrum - see http://www.beithillel.org.il/ask_show.asp?id=282064#.XE10KFwzY2w by Rabbanei Beit Hillel who prohibit umbrellas on Shabbat without gualification.

^{31.} See for example, Rav Ovadia Yosef in Yechave Da'at 2:45

^{32.} Even if many accept that the reasoning is not clear. Rav Sherlow prohibits umbrellas on Shabbat but writes הטריה אסורה אסוריה איז See https://parboil/%D7%A9%D7%90%D7%90%D7%90%D7%90%D7%AA-%D7%94%D7%A8%D7%91/%D7%9E%D7%98%D7%A8%D7%99%D7%99%D7%94-%D7%91%D7%A9%D7% 91%D7%AA/

Rav Yosef Mesas (Morocco/Israel 20C)³³ is a rare permissive voice in the contemporary world. He ideally advises that people should refrain from using umbrellas on Shabbat, but where the synagogue is far away, and allowing clothes to become soaked could lead to more serious halachic violations (such as squeezing or shaking the clothing), he permits opening and carrying umbrellas. On the other hand, he is clearly dealing with a community where many of the people would be carrying umbrellas anyway on Shabbat.

שו"ת הראשון לציון ח"ב – סימן נ"ד (רבי יצחק יוסף)

Rav Yitzchak Yosef, Sefardi Chief Rabbi, in a 2015 teshuva³⁴, deals with the question of how to relate to a less observant person who will not come to shul without using an umbrella. He brings the different perspectives and clearly upholds the accepted consensus that using an umbrella on Shabbat is prohibited. However, he permits asking a non-Jew to open the umbrella.³⁵ Ultimately, he advises careful consideration of the different issues (including the social dynamic and the policy issue of poretz geder) and enjoins the posek to use the '5th Chelek of Shulchan Aruch'.

26. On the one hand, a frustrating element of arbitrariness³⁶ surrounds umbrella³⁷ use on Shabbos. Why do we act strictly on this issue, which is hotly debated among authorities³⁸, while acting leniently on other disputed issues? God's will, as defined by halakhah, should not be subject to historical accident. On the other hand, like an individual, a community is defined in part by its past. We cannot change how we got to where we are, our communal evolution through history. As halakhah evolves – within boundaries, of course – we cannot turn back the clock without destabilizing the system. In this particular issue, the reluctance of even lenient authorities to actually permit umbrella use on Shabbos turns the subject into less a matter of debate than many other halakhic issues. We'll just have to make do with raincoats and the occasional wetness during a downpour.

R. Gil Student - Torah Musings, Umbrellas on Shabbos, Aug 28 2012³⁹

27. It is possible to think of a umbrella that will certainly be permitted – if the top of the umbrella is made so that there is already a "tent" (of at least a tefach), so that there won't be a problem of opening it, and the umbrella is made so that it is clearly distinct from normal umbrellas and is set aside for Shabbos. Nobody, as of yet, has raised the gauntlet.

Rabbi Yehoshua Pfeffer, Din On Line, Feb 10 2014⁴⁰

Ultimately, halacha is not just about the technicalities, but also the social dynamic, context and construct. It is VERY clear and almost unanimous that carrying an umbrella (even in an Eruv), and certainly opening and closing it, is prohibited. Although the reasons for the prohibition are less clear-cut, the halachic system also includes broader meta-halachic values and sensitivities, including the positive mitzva of 'Shabbaton' - to create a 'Shabbosdik' environment.

^{33.} R. Joseph Messas (1892-1974). Rav Messas served as a rabbi in Tlemcen, Algeria and Meknes, Morocco, and at the end of his life as Sefardic chief rabbi of Haifa. See https://www.jewishideas.org/article/rabbi-joseph-messas

^{34.} See https://drive.google.com/file/d/0B7D9dwn_TD5KaHhCZFBHZXZIanEycG5wV1E4MUFIX0Z0aExV/view?usp=sharing for a copy of the teshuva.

^{35.} This psak seems to be more mainstream in contemporary Sefardi poskim. It is the bottom line for Rav Yitzchak Elnekave, former Chief Rabbi of Gush Katif - see http://shut.moreshet.co.il/shut2.asp?id=49878

^{36.} An interesting parallel discussion is riding bicycles on Shabbat. As is well known, almost all authorities prohibit this although some in Syrian community DO ride bicycles on Shabbat. The evolution of this halachic issue could be subject of a separate shiur.

^{37.} You may be pleased to know that opening tiny cocktail umbrellas in drinks is permitted!

^{38.} Another (much more important!) topic is that of electricity on Shabbat.

^{39.} See https://www.torahmusings.com/2012/08/umbrellas-on-shabbos/

^{40.} See http://dinonline.org/2014/02/10/can-you-use-an-umbrella-on-shabbat/